

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія професійно-практичної підготовки
спеціальності «Дошкільна освіта»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЛОГОПЕДІЇ»

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

**Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.**

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Теорія і практика логопедії»
Викладач (-і)	Богославець Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38098642347
E-mail викладача	natalia.bohoslavets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS, 96 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i> концептуальні засади, нормативно-правової бази та особливості організації логопедичної допомоги дітям із порушеннями мовлення дошкільного віку; психофізіологічні мовленнєві процеси, які порушуються у дітей дошкільного віку; етіологія, патогенез і симптоматика мовленнєвих порушень, методи та прийоми їх профілактики, діагностики та корекції.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формувати у студентів необхідні знання, уміння та навички, які є чинниками їх професійної підготовки та практичної діяльності: науково-теоретичні положення логопедії, відомості про основні види і форми мовленнєвих порушень, їх механізми, структуру і характерні прояви, методи і прийоми виявлення, корекції та профілактики.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i> формування у здобувачів фахової передвищої освіти знань про етіологію, патогенезу і симптоматики мовленнєвих порушень, методи та прийоми їх профілактики, діагностики та корекції мовленнєвих порушень в умовах закладів дошкільної освіти.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі професійної діяльності, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою (усно і письмово).</p> <p>ФК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФК-17. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p>	

ФК-18. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ФК-19. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПРНз-3. Вміти інтегрувати і застосовувати теорії і методики розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку, особливості моделювання освітнього процесу з урахуванням різних вікових груп та індивідуальних особливостей вихованців.

ПРНз-7. Керуватися принципами дошкільної педагогіки і психології, застосовувати знання з профільних методик розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, забезпечувати реалізацію особистісно-орієнтованого, інтегрованого та диференційованого підходу при організації навчально-виховної роботи з дітьми.

ПРНз-12. В межах обраної додаткової кваліфікації: вміти організувати освітній процес відповідно до вимог роботи вихователя логопедичних груп (здатність оцінити структуру мовленнєвого порушення, потенціал дитини).

ПРНз-13. Уміти ясно та письмово спілкуватись державною мовою.

ПРНз-17. Бути здатними адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення в різних умовах.

ПРНз-18. Усвідомлювати потреби навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань з високим рівнем автономності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	48
семінарські, практичні заняття	48
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7, 8	012 Дошкільна освіта	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Логопедія як галузь дефектології Логопедія як наука про порушення мовлення. Предмет і завдання логопедії. Логопедичний вплив. Зв'язок логопедії з іншими науками. Теоретичні основи логопедії. Логопедичний вплив як реалізація корекційних,	2	2	2

профілактичних, навчальних та виховних завдань Принципи і методи логопедії. Значення логопедії.			
Тема 2. Поняття про мову та мовлення. Порушення мовлення Мова і мовлення. Функції мови. Мовленнєве спілкування. Анатомо-фізіологічні передумови творення мовних звуків. Будова мовленнєвого апарату. Акустичні властивості мовних звуків. Мовленнєві порушення, їх ознаки. Причини мовленнєвих порушень. Аналіз структури дефекту. Традиційна класифікація порушень мовлення, її завдання.	2	2	2
Тема 3. Дислалія. Загальна характеристика порушення Поняття «дислалії» та її класифікація. Класифікація дислалій за симптоматикою. Класифікація дислалій за механізмами. Традиційна класифікація дислалій (за Р.І. Лаласвою). Класифікація функціональних дислалій за Б.М. Гріншпуном.	2	2	2
Тема 4. Методика обстеження дітей із дислалією та логопедична робота з подолання дислалії Мета, зміст та методика обстеження дитини з дислалією. Етапи логопедичного обстеження. Загальна характеристика. Методика збору анамнезу. Методика логопедичного обстеження дітей з дислалією. Мета та умови ефективності здійснення логопедичного втручання при дислалії. Етапи логопедичної роботи. Загальна характеристика. Ігри в логопедичній роботі.	2	2	2
Тема 5. Недоліки вимови голосних звуків і методика їх подолання Артикуляційно-акустична характеристика голосних звуків [а; о; у; е; и; і]. Механізм утворення голосних звуків. Види недоліків вимови голосних звуків. Методика подолання порушень вимови голосних звуків.	2		2
Тема 6. Недоліки вимови свистячих та шиплячих звуків і методика їх подолання Правильна артикуляція свистячих звуків. Загальна характеристика. Види порушень свистячих звуків. Сигматизм свистячих, загальна характеристика. Парасигматизм свистячих, загальна характеристика. Методика логопедичної роботи з усунення порушення вимови свистячих звуків. Правильна артикуляція шиплячих звуків. Загальна характеристика. Види порушень	2	2	2

шиплячих звуків. Сигматизм шиплячих, загальна характеристика. Парасигматизм шиплячих, загальна характеристика. Методика логопедичної роботи з усунення порушень вимови шиплячих звуків.			
Тема 7. Недоліки вимови сонорних звуків [й], [л], [л'], [р], [р'] і методика їх подолання Правильна артикуляція звуків [й], [л], [л'], [р] та [р']. Загальна характеристика. Види порушень звуків [й], [л], [л'], [р] та [р']. Способи та прийоми постановки сонорних звуків. Методика логопедичної роботи з усунення порушень вимови звуків сонорних звуків.	2		2
Тема 8. Недоліки вимови задньоязикових звуків. Дефекти твердості та м'якості, дзвінкості та глухості звуків і методика їх подолання. Правильна артикуляція звуків [г], [ґ], [к], [х]. Загальна характеристика. Види порушень задньоязикових звуків. Гамацизм та парагамацизм. Види. Загальна характеристика. Капацизм та паракапацизм. Види. Загальна характеристика. Хітизм та парахітизм. Види. Загальна характеристика. Методика логопедичної роботи. Види твердості та м'якості, дзвінкості та глухості приголосних звуків. Методика подолання.	2	2	2
Тема 9. Дизартрія. Симптоматика та класифікація дизартрії Визначення, коротка історія вивчення. Патогенез дизартрії. Механізми дизартрії (клініко-фізіологічний аспект). Клініко-психологічна характеристика дітей із дизартрією. Вплив дизартрії на формування особистості. Симптоматика дизартрії. Класифікація, принципи, покладені в її основу (локалізація пошкодження, характер рухового розладу, ступінь розбірливості мовлення). Форми дизартрії за локалізацією пошкодження нервової системи. Характеристики дітей із різними формами дизартрії.	2	2	2
Тема 10. Методика логопедичного обстеження дітей із дизартрією. Система логопедичної роботи при дизартричних розладах Мета обстеження. Провідні принципи. Зміст обстеження (основні напрямки): збір анамнезу; неврологічний статус, діагноз; стан моторики (загальної, дрібної, мимічної); стан дихальної функції; стан голосової функції; характеристика просодики; стан артикуляційного апарату (будова, рухливість); особливості звукови-	2		4

<p>мови; стан фонематичних процесів; особливості складової структури слів; особливості мовленнєвого запасу; особливості граматичної будови мовлення; стан зв'язного мовлення; стан імпресивного мовлення; мовленнєва активність; психологічні особливості; заключення. Особливості ранньої діагностики дизартрії. Завдання, принципи та зміст комплексної медико-педагогічної роботи з усунення дизартрії. Особливості методики подолання розладів загальної, дрібної та мовленнєвої моторики, порушень звуковимови, голосу, дихання тощо. Фактори, що визначають ефективність медико-педагогічного впливу при дизартрії.</p>			
<p>Тема 11. Ринологія. Класифікація ринологій</p> <p>Визначення суті поняття «ринологія». Короткі відомості з історії вивчення ринології. Механізми піднебінно-глоткового змикання в нормі. Причини, форми ринології (відкрита, закрита, комбінована). Класифікація ринології. Вроджена відкрита ринологія. Загальна характеристика. Класифікація розщеплень. Особливості фізіологічних процесів, голосу та мовлення у дітей із ВВР. Закрита ринологія. Етіологія. Механізми. Особливості мовлення дітей із закритою ринологією. Мішана ринологія. Етіологія, механізми. Особливості мовлення дітей із мішаною ринологією.</p>	2	2	2
<p>Тема 12. Обстеження мовлення дітей з ринологією. Методика логопедичної роботи з подолання ринології</p> <p>Мета, завдання та принципи обстеження дітей з ринологією. Етапи логопедичного обстеження. Загальна характеристика. Методика збору анамнезу. Методика дослідження стану та будови артикуляційного апарату. Методика обстеження стану фонематичного слуху. Методика обстеження звуковимови. Обстеження словникового запасу. Обстеження граматичної будови мовлення. Мета, основні завдання та принципи корекційної роботи (за І. Єрмаковою). Етапи логопедичної роботи. Загальна характеристика. Етап корекції звуковимови, координації дихання, фонації та артикуляції. Методика подолання збільшеної назалізації. Методика розвитку голосу. Методика розвитку фонематичного слуху.</p>	2	2	2
<p>Тема 13. Поняття про фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення (ФФНМ)</p> <p>Поняття фонетико-фонематичного недорозвитку мовлення у дітей. Стан фонематичного сприймання у</p>	2	2	2

дітей із ФФНМ. Особливості мовлення дітей із ФФНМ. Характеристика пізнавальної діяльності дітей з ФФНМ. Характеристика готовності дітей з ФФНМ до школи.			
Тема 14. Методика обстеження дітей із ФФНМ. Логокорекційна робота при фонетико-фонематичному недорозвитку мовлення Мета, завдання та напрями логопедичного обстеження дітей із ФФНМ. Принципи, форми, методи та прийоми логопедичного обстеження дітей із ФФНМ. Дослідження фонематичного сприймання, слухової уваги, контролю, фонематичних уявлень, обстеження стану звуковимови. Основні напрями корекції фонетико-фонемного недорозвитку. Логопедична робота в групі для дітей з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення.	2	2	4
Тема 15. Загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ) Поняття про загальне недорозвитку мовлення. Причини та механізми загального недорозвитку мовлення, періодизація ЗНМ. Психолого-педагогічна характеристика дошкільників із загальним недорозвитком мовлення.	2	2	2
Тема 16. Методика обстеження дітей із ЗНМ. Методика логопедичної роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення Мета, завдання та напрями логопедичного обстеження дітей із ЗНМ. Принципи, форми, методи та прийоми логопедичного обстеження дітей із ЗНМ. Диференціальна діагностика безмовленнєвих дітей. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ. Теоретичне обґрунтування корекційного впливу при ЗНМ. Етапи корекційної роботи (за Жуковою). Форми, напрями та зміст корекційної роботи з дітьми із I рівнем ЗНМ. Форми, напрями та зміст корекційної роботи з дітьми із II рівнем ЗНМ. Форми, напрями та зміст корекційної роботи з дітьми із III рівнем ЗНМ. Форми, напрями та зміст корекційної роботи з дітьми із IV рівнем ЗНМ.	2	2	4
Тема 17. Порушення голосу у дітей. Методика корекції голосових порушень у дітей дошкільного віку Анатомо-фізіологічний механізм голосоутворення. Фізіологічні зміни голосового апарату. Етіологія порушень фонації у дітей. Класифікація порушень голосу.	2	2	2

Діагностика порушень голосу. Корекція порушень голосу. Профілактичні заходи щодо збереження голосу.			
<p>Тема 18. Характеристика порушень темпу і ритму мовлення у дітей та їх корекція</p> <p>Характеристика темпу й ритму мовлення дітей в нормі. Брадилалія, причини її виникнення та симптоматика. Тахилалія, причини її виникнення та симптоматика. Система корекційної роботи по подоланню брадилалії та тахилалії у дітей.</p>	2	2	2
<p>Тема 19. Заїкання. Клінічна диференціація. Характеристика форм заїкання</p> <p>Історія вивчення проблем заїкання. Клініко-фізіологічна характеристика заїкання. Симптоматика заїкання. Класифікація заїкання.</p>	2	2	2
<p>Тема 20. Діагностика та комплексний підхід до подолання заїкання</p> <p>Психолого-педагогічне обстеження осіб із заїканням. Комплексний підхід до подолання заїкання. Система лікувально-педагогічних заходів подолання заїкання. Логопедична робота в системі подолання заїкання. Профілактика заїкання.</p>	2	2	2
<p>Тема 20. Поняття «алалії». Сучасні класифікації алалії і характеристика основних форм</p> <p>Загальні відомості про алалію. Історія вивчення. Патогенез алалії, її симптоматика та механізми. Класифікація алалії. Розмежування алалій та інших мовленнєвих і немовленнєвих порушень. Форми моторної алалії, механізми порушення мовлення при цих формах. Патогенез моторної алалії. Симптоматика моторної алалії. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей із моторною алалією. Провідні механізми сенсорної алалії. Симптоматика сенсорної алалії. Поширеність сенсорної алалії в дитячій популяції. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей із сенсорною алалією.</p>	2	2	2
<p>Тема 21. Обстеження дітей з алалією. Система корекційно-логопедичного впливу при моторній та сенсорній алалії</p> <p>Диференційні ознаки моторної алалії та афонії. Диференційні ознаки алалії та затримки мовленнєвого розвитку, розумової відсталості та РДА. Диференційні ознаки моторної алалії та дизартрії, дислалії. Диференційні ознаки алалії та порушень слуху. Диференційна діагностика алалії. Комплексний підхід подолання</p>	2	2	2

<p>алалії. Етапи логопедичної роботи під час подолання моторної алалії. Особливості формування мовленнєвої функції у дітей з різним рівнем розвитку мовлення. Система корекційного впливу при сенсорній алалії. Методика формування немовленнєвих та мовленнєвих процесів у дітей із сенсорною алалією.</p>			
<p>Тема 22. Поняття про афазію. Діагностика та основи відновлювального навчання при афазії</p> <p>Поняття афазії. Причини виникнення афазії. Анатомо-фізіологічний аспект дослідження афазії. Класифікація афазії, характеристика основних форм. Фактори, що визначають стан мовлення та прогноз при афазії різних форм. Проведення комплексного обстеження людини з афазією. Обстеження людини з афазією за Т.Візель. Вивчення стану рухів і дій; обстеження мовленнєвих функцій; обстеження та вивчення стану імпресивного та експресивного мовлення. Обстеження стану інтелекту хворих на афазію. Характеристика підходів до відновлення мовлення при афазії. Методологічні основи відновлювального навчання при афазії. Завдання відновлювального навчання. Вимоги до методів, які застосовуються у практиці навчання хворих з афазією.</p>	2	2	2
<p>Тема 24. Система закладів логопедичної допомоги дітям. Профілактика мовленнєвих порушень</p> <p>Логопедична допомога в системі освіти в Україні. Зміст і форми логопедичної роботи у закладах дошкільної освіти. Співпраця вчителя-логопеда з педагогічним колективом навчального закладу. Організація роботи вихователя в логопедичній групі. Особливості профілактики мовленнєвих порушень. Основні види роботи з батьками дітей, у яких виявлені порушення мовлення. Просвітницька логопедична діяльність.</p>	2	2	2
<p>7. Система оцінювання навчальної дисципліни</p>			
<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Екзамен – 50 балів.</p>		
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.</p>		
<p>Семінарські /практичні заняття</p>	<p>Максимальна оцінка – 25 балів.</p>		

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. *Академічна доброчесність*. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
- Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
- Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. [https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____pdf](https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/)

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього
2. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 62с.
3. Гаврилова Н. С. Нейропсихологічна структура та механізми порушення фонематичних процесів у дітей з дислалією, ринолалією та дизартрією. / Н. С. Гаврилова // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / За ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака. – Вип. XV. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2010. – С. 120–127.
4. Гайван Т. Я. Логопедична робота з дітьми (із загальним недорозвитком мовлення) (Комплекс матеріалів для логопедичних занять) / Т. Я. Гайван, С. М. Макарова. – Х. : Веста : Вид-во «Ранок», 2008. – С. 184.

5. Дарда С.М. Корекційні заняття з логопедії в ДНЗ: у 2 частинах. Частина 2/ С.М. Дарда. – Вид. 2-ге, без змін. – Тернопіль: Мандрівець, 2017. – 200 с.
6. Конопляста С.Ю. Риноалалія ві А до Я: монографія. / С.Ю. Конопляста. – К. : Книга-плюс, 2015 – 312 с.
7. Крутій К.Л. Перспективно-календарне планування занять із навчанням мови і розвитку мовлення дітей дошкільного віку/К.Л. Крутій. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПМ» ЛТД, 2005. – 192с.
8. Лисенко Г. М. Логопедична робота у дитячому садку / Г. М. Лисенко. – К. : Шк. світ, 2011.
9. Рібцун Ю. В. Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення / Ю. В. Рібцун. – Київ: ЛОГОАРТ, 2012. – 258 с.
10. Рібцун Ю. В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс / Рібцун Ю.В. – К. : Освіта України, 2011. – 292 с.
11. Рібцун Ю. В. Мовленнєві намистинки для маленької дитинки: навч.-метод. посіб./Ю. В. Рібцун. – К. : Літера, 2010.-160 с.
12. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей / М. А. Савченко. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2009. – 160 с.
13. Соботович Є. Ф. Нормативні показники мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку / Є. Ф. Соботович // Дефектологія. – 2003. – №2. – С. 15-19.
14. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ : Progr.-методичний комплекс. / Л. І. Трофименко. – Київ: Актуальна освіта, 2007. – 119 с.
15. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку. – Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 263с.
16. Шеремет М. К. Логопедія. Підручник, друге видання, перероблене та доповнене / М. К. Шеремет. – Київ: Видавничий Дім "Слово", 2010. – 672 с.
17. Шеремет М. К. Хрестоматія з логопедії:Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія: Навчальний посібник / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. – Київ: КНТ, 2008. – 380 с.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

1. Дерев'янюк Н.П. Формування словникового запасу у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення: навчальний посібник / Н.П. Дерев'янюк. – К.: Аксіома, 2006. – С. 57– 60.
2. Блінова Г.Й.. Альбом для обстеження мовлення дітей. – К., 2003.
3. Ефименкова Л.Н. Коррекция звуков речи у детей. -М.: Просвещение, 1987.
4. Соботович Е.Ф. Нарушения речевого развития у детей и пути их коррекции. – К.: ИСИО, 1995. – с. 12-26.
5. Трофименко Л. Новий зміст корекційного навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ II-III ступенів / Л. Трофименко // Дефектологія. – 2007. – № 3. – С. 34-40
6. Федорович Л.О. Конспекти логоритмічних занять із дітьми дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / Л.О. Федорович, Я.О. Пищалка. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС», 2009. – 288 с.

7. Федієнко В.В. Вчимося говорити: навчальне видання / ігрові методики раннього віку / В.В. Федієнко, В.В. Хоржинова. – Харків: Школа, 2005. – 16 с. 63.
8. Федієнко В.А. Мовленнєве спілкування / В.А. Федієнко, Т.А. Уварова, Ю.С. Волкова. – Харків: Школа, 2004. – 64 с.

Інформаційні ресурси:

1. Гаврилова Н.С. Методика корекції порушення артикуляційної моторики рухового обмежуючого типу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n11-2018/gavrilova-ns-metodika-korekcii-porushennja-artikuljacijnoi.html>
2. Голуб А.В. Методологія, організація та зміст програмно-методичного комплексу формування та корекції порушення усного мовлення дітей при дизартріях старшого дошкільного віку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n11-2018/golub-av-metodologija-organizacija-ta-zmist.html>
3. Кравченко І.В. Історія вивчення можливостей використання комп'ю-терних ігор у логопедичній роботі з дітьми [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n11-2018/kravchenko-iv---istorija-vivchennja-mozhливостей-vikoristannja.html>
4. Гаврилова Н.С. Методика корекції порушень артикуляційної моторики кінестетичного типу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/gavrilova-ns-metodika-korekcii-porushen-artikuljacijnoi-motoriki-kinestetichnogo-tipu.html>
5. Гуйван Т.В., Опалюк О.М. Особливості формування та засвоєння рідної мови у дошкільників при порушенні зв'язного мовлення [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/gujvan-tv-opaljuk-om-osoblivosti-formuvannja-ta-zasvo-jennja-ridnoi-movi-u-doshkilnikiv.html>
6. Зелінська-Любченко К.О. Діагностика моторної алалії: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/zelinska-ljubchenko-ko-diagnostika-motornoj-alalii-zarubizhnij-dosvid.html>
7. Мілевська О.П. Сутність поняття „логопедичної гімнастики”: сучасний погляд [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/milevska-op-sutnist-ponjattja-logopedichnoi-gimnastiki-suchasnij-pogljad.html>
8. Мороз Л.В. Застосування засобів рефлексотерапії у корекційно-логопедичній роботі при стертій дизартрії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/moroz-lv-zastosuvannja-zasobiv-refleksoterapii.html>
9. Сильченко В.В., Кордонець В.В., Вахітова А.Б. Заїкання у дітей дошкільного віку, способи корекції та подолання [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/silchenko-vv-kordonec-vv-vahitova-ab-zaikannja-u-ditej-doshkilnogo-viku.html>
10. Ткач О.М. Використання масажу для подолання дизартричних порушень [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aqce.com.ua/vipusk-n10-2018/tkach-om-vikoristannja-masazhu-dlja-podolannja-dizartrichnih-porushen.html>
11. Клуб професійних логопедів <http://logopedu.com.ua>
12. Професійна серія логопедичних інструментів <http://logozon.net>
13. Сайт "Логопед" <http://logopedia.com>
14. Сайт для тих, кого цікавить логопедія <http://innagidkih.ucoz.com>
15. Сайт для логопедів <http://irina-logo.at.ua>
16. Сайт-помічник для практикуючих логопедів та творчих педагогів <https://mromantika1.wixsite.com/mysite>
17. Сайт навчального центру, який проводить курси підвищення кваліфікації для логопедів і дефектологів, в тому числі дистанційні <http://logoped.in.ua>
18. Український логопедичний сайт для логопедів <http://www.logopedia.com.ua>

Empty rectangular box at the top of the page.

Викладач

Наталія Богославець